

Proteinintoleranse – et oversett helseproblem

Proteinintoleranse innebærer at enkelte proteiner fra mat kan fremkalle sykdom. Det gjelder først og fremst proteinene fra kasein i melk og gluten i mel, fordi kroppen har for lite av de enzymene som bryter ned disse proteinene. Dette er den enkle forklaringen, men egentlig er det atskillig mer komplisert.

Det har i de siste få årene vært forsket forholdsvis intenst internasjonalt på det som kalles ikke-cøliakisk glutensensitivitet (non-celiac gluten sensitivity – NCGS) eller ikke-cøliakisk hvetesensitivitet (non-celiac wheat sensitivity – NCWS). Flere norske forskere har levert viktige bidrag for å belyse lidelsen(e), f.eks. Brottveit og medforfattere som i sin artikkel antyder at både det medfødte og det adaptive immunforsvaret er involvert (1).

Det har muligens vært noe kjennskap til sammenhengen mellom cøliaki og autoimmune lidelser, men atskillig mindre kjennskap til at gluten- eller hveteintoleranse/-sensitivitet har en minst like stor sammenheng med autoimmune sykdommer (2). I den retrospektive delen av studien var det en like stor andel (29 %) av pasienter med ikke-cøliakisk glutensensitivitet og cøliaki som utviklet autoimmune lidelser, mens det i den prospektive delen var 24 % i gruppen ikke-cøliakisk glutensensitivitet og 20 % i gruppen cøliaki som utviklet auto-

immune lidelser. Analysene viste også at personer med ikke-cøliakisk glutensensitivitet i langt større grad testet positivt for anti-

«Forsiktig sagt er
gluten- eller hvete-
sensitivitet minst like
alvorlig som cøliaki»

nukleære antistoffer enn personer i cøliaki-gruppen.

Forsiktig sagt er gluten- eller hvetesensitivitet minst like alvorlig som cøliaki og bør tas på største alvor av alle leger og av helsemyndighetene.

Sverre Kvilhaug
sv-kvilh@online.no

Sverre Kvilhaug (f. 1945) er advokat i egen praksis, nå pensjonist.

Forfatter har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir følgende interessekonflikter: Han er styremedlem i Norsk proteinintoleranseforening, som er en forening for pasienter og deres familiær.

Litteratur

1. Brottveit M, Beitnes AC, Tollefsen S et al. Mucosal cytokine response after short-term gluten challenge in celiac disease and non-celiac gluten sensitivity. *Am J Gastroenterol* 2013; 108: 842–50.
2. Carroccio A, D'Alcamo A, Cavataio F et al. High proportions of people with nonceliac wheat sensitivity have autoimmune disease or antinuclear antibodies. *Gastroenterology* 2015; 149: 596–603.e1.

Mottatt 6.5.2016 og godkjent 10.5.2016. Redaktør:
Ketil Slagstad.

Publisert først på nett.